

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden
Sammanträdesdatum 2019-12-11

§ 152: Remiss- Miljöstrategiskt program Gävle kommun

Delges:
kommunstyrelsen@gavle.se, Katarina Stistrup samt Patrik Bergman.

Dnr 19AFN152

Beslut

Att anta yttrandet som sitt eget.

Ärendebeskrivning

Välfärd Gävle har ombetts att lämna synpunkter på förslag till nytt miljöstrategiskt program för Gävle kommun. Sammanfattningsvis anser Välfärd Gävle att:

- Programmets målgrupper är mycket breda och det kan i vissa fall ifrågasättas om behovet/nyttan av att målstyra nämnderna är tillräckligt utrett i de fall målgruppen uttalat är "gävleborna".
- Beskrivningen av förhållandet till övriga strategiska program och övrig styrning behöver förtydligas och utökas.
- Det finns möjliga målkonflikter i förhållande till andra styrande dokument som bör beaktas.
- Det stora antalet relativt detaljerade styrsignaler från miljöstrategiska programmet och andra strategiska program kan motverka kommunens ambitioner att tillämpa en så kallat tillitsbaserad styrning.
- Man bör vara försiktig med att lägga ansvaret för mätning av olika nyckeltal kopplade till programmet på kärnverksamheter.

Yrkanden

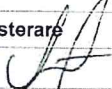

Ordförande Ahmed Amin (S) yrkar på att nämnden ska anta remissvaret gällande det miljöstrategiska programmet, men att följande mening ska strykas "Det är således viktigt att säkerställa att minskningen av andelen rött kött inte leder till att man äter mindre och därmed ökar risk för undernäring."

Mikael Forsberg (SD) och Romel Rached (SD) har inkommit med eget förslag till svar på remissen gällande det Miljöstrategiska programmet Gävle kommun och yrkar på att detta antas som Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens svar.

Propositionsordning

Ordförande Ahmed Amin (S) ställer ordförandens förslag mot yrkandet från Mikael Forsberg (SD) och Romel Rached (SD) och finner att Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden beslutar enligt ordförandens förslag.

Reservationer

Justerare	Uppdragsbestyrkande
	 2019-12-18 9:11

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden
Sammanträdesdatum 2019-12-11

Mikael Forsberg (SD) och Romel Rached (SD) reserverar sig skriftligt mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Beslutsunderlag

- Remissvar - Förslag till miljöstrategiskt program Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden., dnr 19AFN152-5
- Remiss- Miljöstrategiskt program Gävle kommun 2.0., dnr 19AFN152-1
- Remiss- Förslag till Miljöstrategiskt program 2.0., dnr 19AFN152-2
- Förlängd svarstid för synpunkter på förslag till Miljöstrategiskt program Gävle kommun 2.0., dnr 19AFN152-3
- Reservation från Sverigedemokraterna

Justera		Uppdragsbestyrkande
		exp: 2019-12-18 JAV

Reservation från Sverigedemokraterna

Miljöstrategiskt program 2.0

Sverigedemokraterna vill att Gävle ska vara en attraktiv kommun med fokus på medborgarnas väl och ve. Genom att lägga för många ägg i en korg, det miljöstrategiska programmet i sin nuvarande form, kommer nödvändiga satsningar på välfärden inte att kunna rymmas i budgeten framgent. Denna prioritering kommer vi inte att kunna ställa oss bakom.

Sverige är världsledande inom det miljöfrämjande området och gör idag mer än vad som krävs i internationella överenskommelser inom exempelvis EU. Gävle ligger samtidigt på plats 3 i rankingen över Sveriges bästa miljökommuner.

Att vi är på medaljplats i ett av de länder i världen som satsar mest på miljöområdet är ett gott betyg. Samtidigt har vi en välfärd som är underfinansierad och som, i en stundande lågkonjunktur dessutom, är under starkt demografiskt tryck. Det finns därför i detta läge skäl att effektivisera det miljöstrategiska programmet. Detta för att, med fortsatt höga men därtill reviderade målsättningar, kunna frigöra resurser som kan komma välfärden till del istället. Detta i form av fler anställda i vård, skola och omsorg med mera.

Sverigedemokraterna vill inte bidra till att områden med tvivelaktiga miljöeffekter skall premieras till en hög kostnad, exempelvis inköp av ekologisk mat. Inte heller att kostnaden kan bli hur hög som helst för åtgärder som har mikroeffekter på miljön. I detta läge måste vi ta ansvar för både miljön och välfärden.

Vi väljer att prioritera smarta satsningar på miljön, som kan motiveras och upprätthållas utan att fundamentala välfärdsområden samtidigt bantas ner. Effekten av programmet måste vägas mot kommunens rätt till välfärden. De delar med tvivelaktiga eller försumbara miljöeffekter skall effektiviseras ner.

Överröstad av majoriteten vid beslutet i nämnden så väljer Sverigedemokraternas ledamöter att reservera sig.

För Sverigedemokraterna

Mikael Forsberg
Romel Rached

Remissvar

Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden

Handläggare
Patrik Bergman
Tfn 026-17 99 88
patrik.bergman@gavle.se

Remissvar – Förslag till miljöstrategiskt program

Förslag till beslut

Att anta yttrandet som sitt eget.

Sammanfattning

Välfärd Gävle har ombetts att lämna synpunkter på förslag till nytt miljöstrategiskt program för Gävle kommun. Sammanfattningsvis anser Välfärd Gävle att:

- Programmets målgrupper är mycket breda och det kan i vissa fall ifrågasättas om behovet/nyttan av att målstyra nämnderna är tillräckligt utrett i de fall målgruppen uttalat är "gävleborna".
- Beskrivningen av förhållandet till övriga strategiska program och övrig styrning behöver förtydligas och utökas.
- Det finns möjliga målkonflikter i förhållande till andra styrande dokument som bör beaktas.
- Det stora antalet relativt detaljerade styrsignaler från miljöstrategiska programmet och andra strategiska program kan motverka kommunens ambitioner att tillämpa en så kallat tillitsbaserad styrning.
- Man bör vara försiktig med att lägga ansvaret för mätning av olika nyckeltal kopplade till programmet på kärnverksamheter.

Bakgrund

Det miljöstrategiska programmet antogs av kommunfullmäktige i juni 2013. Arbetet med implementering och genomförande har nu pågått i fem år och kommunstyrelsen beslutade 2018-08-28 att genomföra en revidering av programmet. Gävle kommunkoncerns medarbetare, politiker, gävlebor, företag och föreningar har under våren 2019 deltagit vid workshops och dialogmöten samt lämnat synpunkter på hur de ser framtidens miljömässigt hållbara Gävle.

Förslag, kallat miljöstrategiskt program Gävle kommun 2.0 är nu framtaget. Förslaget har skickats på remiss under veckorna 43-1.

Yttrande

Nedan följer Valfärd Gävles synpunkter på förslaget till nytt miljöstrategiskt program.

Programmets ansats

Valfärd Gävle anser att styrningen av nämnderna bör utformas efter nämndernas olika förutsättningar och lagkrav, och då fungerar verksamhetsanpassad styrning bättre än nuvarande modell (med verksamhetsanpassad styrning menas att valet av olika kombinationer av styrmedel görs efter vad som är lämpligt i det särskilda fallet). Detta innebär exempelvis att behovet och nyttan av att mål- eller uppdragsstyra nämnderna måste fastställas innan styrningen tillämpas. Med andra ord, om det inte finns behov av att mål- eller uppdragsstyra en specifik nämnd från kommunfullmäktige bör inte styrningsformerna användas i det specifika fallet.

På sidan 3 i förslaget beskrivs att det miljöstrategiska programmet vänder sig till tre målgrupper; (1) kommunkoncernen med dess anställda, (2) gävleborna och (3) näringslivet. Detta är en mycket bred ansats och det kan i vissa fall ifrågasättas om behovet/nyttan av att målstyra nämnderna är tillräckligt utrett i de fall målgruppen uttalat är "gävleborna". Ett exempel på detta är målet "Gävlebornas konsumtion (både inom och utanför Sveriges gränser) ska vara resurseffektiv och miljömässigt hållbar" på sidan 9 i förslaget. Begreppet Gävlebo kan också upplevas avgränsande för de kommuninvånare som inte bor i staden.

Förhållandet till övriga strategiska program och övrig styrning

På sidan 7 i förslaget beskrivs hur det miljöstrategiska programmet relaterar till andra styrande dokument. Tanken är god, men stycket behöver utvecklas så att det tydligare framgår hur kopplingarna/relationerna är tänkta att fungera i praktiken. Det saknas också beskrivningar av hur programmet förhåller sig till övrig styrning, exempelvis nämndernas reglementen.

Möjliga målkonflikter

I sammanhanget är det också viktigt att lyfta fram det faktum att Gävle kommuns verksamheter, i synnerhet Valfärd Gävles, i stor utsträckning är lagstyrda. Här finns det potentiella målkonflikter med det föreslagna programmet. Ett exempel är det föreslagna målet att "Gävle kommuns inköp av vegetabiliska proteiner ska öka och att rött kött ska minska med 50 % från år 2020 till 2025". Då socialtjänstlagen säger att "verksamheten ska bygga på respekt

för människornas självbestämmanderätt och integritet” kan det vara svårt att minska utbudet av rött kött inom exempelvis vård- och omsorgsboende. Man kan definitivt jobba med att erbjuda provsmakningar av vegetarisk mat och visa på att det är gott och att man blir mätt, men att ta ifrån den enskilde möjligheten till ett eget val är problematiskt. En annan aspekt är att minskad aptit är en del i det naturliga åldrandet. Har man minskad aptit är det viktigt att den mat man äter har ett högt näringsinnehåll.

Omfattningen av olika styrsignaler

I jämförelse med det tidigare miljöstrategiska programmet är antalet mål färre, vilket är bra – för en effektiv styrning är fåtalet mål att föredra framför många. Det finns dock fortfarande en generell problematik i Gävle kommuns styrmodell där nämnder och bolag fortsatt styrs av ett stort antal mål med relativt hög detaljeringsgrad. Att fastställa nya strategiska program på kommunfullmäktigenivå med hög detaljeringsgrad, samtidigt som kommunen lägger stort fokus på förändrade arbetssätt och tillitsbaserad styrning kan motverka det senare. Det är därför viktigt att klar- och tydliggöra hur olika strategiska program (och övrig målstyrning) förhåller sig till tillitsbaserad styrning. I övrigt kan tilläggas att det finns en otydlighet kring att Miljöstrategiska programmet benämns som program. Inom den metodik som Gävle kommun använder för att driva förändrings- och utvecklingsarbeten, XLPM, finns en driftsform som heter program. Det behöver tydliggöras om det är ett program i den bemärkelsen eller inte.

Nyckeltal

Gävle kommun har, precis som övriga kommuner, stora utmaningar i att klara kärnuppdraget med befintliga resurser. Mätningen av de nyckeltal som föreslås inom ramen för programmet bör därför, förutom att vara valida och reliabla, helst inte belasta kärnverksamheten. Därmed bör man exempelvis vara försiktig med att lägga ansvaret för mätning av matsvinn på kärnverksamheter inom vård- och omsorg, förskola och skola.

Magnus Höjjer
Sektorchef
Välfärd Gävle

Kommunstyrelsen har bitt Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämnden att svara på denna remiss. Beslutet om remissvaret är fattat vid Arbetsmarknads- och funktionsrättsnämndens sammanträde den 11 december 2019. Verksamhetschef Patrik Bergman har varit handläggare i ärendet. I den slutliga handläggningen har också strateg för kvalitetsledning och verksamhetsutveckling

Martin Wagner, verksamhetschef Anna Bengtsson, medicinskt ansvarig sjuksköterska Ulrika Carlsson, nutritionsansvarig dietist Caroline Ågren samt bitr. sektorchef Katarina Stistrup deltagit.